

	แผนการสอน/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 3
	ชื่อวิชา ระบบส่งกำลังเครื่องมืองล	สอนสัปดาห์ที่ 3
	ชื่อหน่วย การคำนวณความเร็วในงานเจาะ (2)	ชั่วโมงรวม 2
การคำนวณความเร็วในงานเจาะ ด้านความรู้ 1. คำนวณความเร็วรอบ 2. อัตราป้อนเจาะ ด้านทักษะ ทักษะการคิดและแก้ปัญหาโจทย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1. เข้าห้องเรียนทุกครั้ง 2. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 3. ส่งแบบฝึกหัดตามกำหนด 4. ตรงต่อเวลา สาระสำคัญ ความเร็วรอบ คือ จำนวนรอบที่เกิดจากการหมุนของดอกสว่านในเวลา 1 นาที หน่วยเป็นรอบ/นาที อัตราป้อนเจาะ คือ ระยะเจาะลึกลงไปในการทำงานเมื่อดอกเจาะหมุน หน่วยมม./รอบ สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย (สิ่งที่ต้องการให้เกิดการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม เข้าด้วยกัน) แสดงความรู้เกี่ยวกับคำนวณความเร็วรอบ ความเร็วตัด และอัตราป้อนเจาะดอกสว่าน ปฏิบัติงานได้ถูกต้องรวมทั้งการคิดและแก้ปัญหางานได้ จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้ ● จุดประสงค์ทั่วไป 1. รู้และเข้าใจการคำนวณเวลางานเจาะ 2. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลา ● จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 1. คำนวณหาค่าความเร็วรอบในงานเจาะได้ 2. เลือกอัตราป้อนเจาะดอกสว่านให้เหมาะกับดอกสว่านได้		

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

ความเร็วรอบและการป้อนเจาะ

ความเร็วรอบ (Revolutions) คือ จำนวนรอบที่เกิดจากการหมุนของดอกสว่านที่ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใดๆ ในช่วงเวลา 1 นาที มีหน่วยเป็นรอบ/นาที

การป้อนเจาะ วัดเป็นจำนวนมิลลิเมตร (มม.) ที่เจาะลึกลงไปในการทำงานเมื่อดอกเจาะหมุนครบ 1 รอบ เช่น อัตราป้อนเจาะ 0.2 มิลลิเมตร/รอบ ลักษณะการป้อนเจาะ ถ้าป้อนมากเกินไปเศษเจาะจะหนา แรงกดเจาะจะต้องมากและฝักรูเจาะจะหยวบ การป้อนเจาะจะต้องป้อนเจาะเท่าไร ต้องพิจารณาขนาดรูเจาะและวัสดุงานเป็นเกณฑ์ ความเร็วรอบของดอกสว่านคิดได้จากความเร็วตัด

ดังตารางที่ 1 และขนาดรูเจาะค่าความเร็วตัด ให้คำนวณ ณ จุดนอกสุดของคมตัด มีหน่วยเป็นเมตร/นาที

ตารางที่ 1 แสดงความเร็วตัด (v), การป้อนเจาะ (S), และการหล่อเย็น

วัสดุงาน		ขนาดรูเจาะ						การหล่อเย็น
		5	10	15	20	25	30	
เหล็กกล้า	S	0.1	0.18	0.25	0.28	0.31	0.34	E, S
40 กก./ม.²	v	15	18	22	26	29	32	
เหล็กกล้า	S	0.1	0.18	0.25	0.28	0.31	0.35	E, S
60 กก./ม.²	v	13	16	20	23	26	28	
เหล็กกล้า	S	0.07	0.13	0.16	0.19	0.21	0.23	tr
80 กก./ม.²	v	12	14	16	18	21	23	
เหล็กกล้า	S	0.15	0.24	0.3	0.32	0.35	0.38	tr
18 กก./ม.²	v	24	28	32	34	37	39	
เหล็กหล่อ	S	0.15	0.24	0.3	0.33	0.35	0.38	E
22 กก./ม.²	v	16	18	21	24	26	27	
ทองเหลือง	S	0.1	0.15	0.22	0.27	0.30	0.32	E, S
40 กก./ม.²	v	60-70 ม./นาที						
บรอนซ์	S	0.1	0.15	0.22	0.27	0.30	0.32	tr
	v	30-40 ม./นาที						
730 กก./ม.²	S	0.5	0.12	0.2	0.3	0.35	0.4	E, S
อะลูมิเนียม	v	80-120 ม./นาที						
บริสุทธิ	S	0.12	0.2	0.3	0.4	0.46	0.5	tr
อะลูมิเนียม	v	100-150 ม./นาที						
เจือ	S	0.15	0.2	0.3	0.38	0.4	0.45	tr
แมกนีเซียม	v	200-250 ม./นาที						
เจือ								

E = น้ำมันสบู S = น้ำมันตัดหรือน้ำมันหล่อเย็น tr = แห้ง ๆ

ตัวอย่างที่ 1 ต้องการเจาะรูบนวัสดุงานแบบ (St 37) โดยให้มีขนาดรูเจาะ 14 มิลลิเมตร จงคำนวณหาความเร็วรอบของดอกสว่าน โดยที่ชั้นความเร็วรอบของเครื่องเจาะมี 47.5, 75, 118, 190, 300, 475, 750 และ 1,180 รอบต่อนาที และควรเลือกใช้ชั้นความเร็วรอบใด

วิธีทำ จากตารางที่ 1 วัสดุ st 37 เลือกใช้ความเร็วตัด

$V = 22$ เมตร/นาที เมื่อขนาดของดอกสว่าน $\phi = 14$ มม.

$$\text{จากสูตร } V = \frac{\pi \cdot d \cdot n}{1,000} \text{ (เมตร/นาที)}$$

$$n = \frac{V \times 1,000}{\pi d} \text{ rpm}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{22 \times 1,000}{\pi \times 14} = \frac{22,000}{43,988} = 500.136 \text{ rpm}$$

ตอบ ความเร็วรอบของดอกสว่าน = 500 รอบ/วินาที และเลือกใช้ชั้นงานความเร็วรอบของดอกสว่าน = 475 รอบ/นาที

• **ด้านทักษะ(ปฏิบัติ)**

ทักษะคิดและแก้ปัญหาโจทย์ คำนวณความเร็วรอบ และอัตราป้อนเจาะ

• **ด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. เข้าห้องเรียนทุกครั้ง
2. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่
3. ส่งแบบฝึกหัดตามกำหนด
4. ตรงต่อเวลา

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
ขั้นเตรียม เตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอนให้พร้อม รวมทั้ง สังเกตความพร้อมของผู้เรียน	ขั้นเตรียม มีความพร้อมในการเรียน มีอุปกรณ์การเรียน เช่น ปากกา สมุด เป็นต้น
ขั้นการเรียนการสอน ผู้สอนควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ทำการบรรยาย เนื้อหา แสดงการคำนวณพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ควรมีการถามคำถามกับผู้เรียนเพื่อเป็นการทดสอบ ความเข้าใจของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนตอบคำถามถูก ควรมีการเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียน	ขั้นการเรียนการสอน ตั้งใจฟังผู้สอนและจดบันทึกข้อมูลและร่วมทำกิจกรรม ในการเรียน หากไม่เข้าใจหรือฟังไม่ทันให้ยกมือถาม ผู้สอน
ขั้นสรุป สรุปเนื้อหาร่วมกับผู้เรียน มอบหมายแบบฝึกหัด และ บอกให้ผู้เรียนเตรียมตัวกับการเรียนครั้งต่อไป	ขั้นสรุป สรุปเนื้อหาร่วมกับผู้สอน ชักถามข้อสงสัย และ ปฏิบัติงาน

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ขณะเรียน

ฝึกทำโจทย์ หลังการเรียนเสร็จในแต่ละหัวเรื่อง

หลังเรียน

แบบฝึกหัด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

1. ส่งแบบฝึกหัดตามเวลาที่กำหนด
2. คะแนนแบบฝึกหัดอยู่ในเกณฑ์ดี

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

1. การบรรยายประกอบสื่อ PowerPoint
2. บรรยายเนื้อหา แสดงการคำนวณพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

แหล่งการเรียนรู้

ชลอ การทวิ, 2547, คณิตศาสตร์เครื่องมือกล, บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด, กรุงเทพฯ, หน้า 222-224.

การประเมินผลการเรียนรู้

หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน เข้าเรียนตรงต่อเวลา และความพร้อมในการเรียน เช่น ปากกา สมุด เป็นต้น

ขณะเรียน ร่วมกิจกรรมการเรียน เช่น การตอบคำถาม ไม่พูดคุยกันในห้องเรียน เป็นต้น

หลังเรียน แบบฝึกหัด และสอบปลายภาค

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดผล (Method of Evaluation Outcome)

1. แบบฝึกหัด
2. คะแนนสอบปลายภาค

แบบฝึกหัด

การคำนวณความเร็วในงานเจาะ (2)

จากโจทย์ข้างล่างนี้จงคำนวณหาคำตอบ

1. เจาะงานด้วยดอกสว่าน ϕ 20 มม. ด้วยความเร็วรอบ 200 รอบ/นาที จงคำนวณหาความเร็วตัดงานเจาะนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ต้องการเจาะเหล็ก St 40 ด้วยดอกสว่าน 30 มม. ด้วยความเร็วตัด 32 เมตร/นาที จงคำนวณหาความเร็วรอบงานนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เจาะงานด้วยดอกสว่าน ϕ 15 มม. ด้วยความเร็วรอบ 300 รอบ/นาที จงคำนวณหาความเร็วตัดงานนี้

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย แบบฝึกหัด

การคำนวณความเร็วในงานเจาะ (2)

1. วิธีทำ จากสูตร $V = \frac{\pi \cdot d \cdot n}{1,000}$ (เมตร/นาที)

$$V = \frac{3.1416 \times 20 \times 200}{1,000}$$

ตอบ ความเร็วตัด 125.67 เมตร/นาที

2. วิธีทำ จากสูตร $n = \frac{V \times 1,000}{\pi \times d}$ (รอบ/นาที)

$$n = \frac{32 \times 1,000}{3.1416 \times 30}$$

ตอบ ความเร็วรอบ 339.53 รอบ/นาที

3. วิธีทำ จากสูตร $V = \frac{\pi \cdot d \cdot n}{1,000}$ (เมตร/นาที)

$$V = \frac{3.1416 \times 15 \times 300}{1,000}$$

ตอบ ความเร็วตัด 14.14 เมตร/นาที